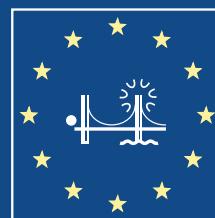

Τα ναρκωτικά στο προσκήνιο

Ψυχαγωγική χρήση ναρκωτικών — Σημαντική
πρόκληση για την ΕΕ

Στόχος των πολιτικών πρέπει να είναι η μείωση του κινδύνου

Ε.Κ.Π.Ν.Τ.

Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης
Ναρκωτικών και Τοξικομανίας

Στους χώρους νυχτερινής ψυχαγωγίας, τα περισσότερα άτομα που κάνουν χρήση ψυχοδραστικών ουσιών το κάνουν με σκοπό να «διασκεδάσουν». Η μείωση των κινδύνων που διατρέχουν όλο και μεγαλύτερα τμήματα του νεανικού κοινού στην ΕΕ, το οποίο καταναλώνει τέτοιες ουσίες σε περιβάλλοντα αυτού του είδους, αποτελεί βασικό μέλημα των αρμοδίων για τη χάραξη πολιτικής σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Η ευρεία διαθεσιμότητα ναρκωτικών για χρήση σε χώρους νυχτερινής ψυχαγωγίας αποτελεί κρίσιμο παράγοντα και, δεδομένης της αδυναμίας μείωσης της προσφοράς, απαιτούνται καινοτόμοι τρόποι αντιμετώπισης. Αυτοί πρέπει να εστιάζουν γενικά στους κινδύνους που συνδέονται με τα ναρκωτικά σε χώρους νυχτερινής ψυχαγωγίας, και ειδικότερα στους νεαρούς χρήστες ναρκωτικών που διατρέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο να αναπτύξουν αιφνίδια ή μακροχρόνια προβλήματα υγείας.

Υπάρχει παγιωμένη σχέση μεταξύ της ψυχαγωγικής χρήσης ψυχοδραστικών ουσιών, της μουσικής και της νυχτερινής ψυχαγωγίας. Τη δεκαετία του '30, οι περιθωριακοί μουσικοί της τζαζ χρησιμοποιούσαν μαριχουάνα και κοκαΐνη για ψυχαγωγία. Στη συνέχεια προστέθηκαν οι αμφεταμίνες, τα παραισθησιογόνα και μια σειρά ψυχοτρόπων φαρμάκων που εμφανίστηκαν με το φαινόμενο του ροκ-εν-ρολ τη δεκαετία του '60 και την «πανκ»

σκηνή τη δεκαετία του '70. Τη δεκαετία του '80, το MDMA, το οποίο είναι ευρέως γνωστό ως «έκσταση», έκανε την εμφάνισή του σε ορισμένα μέρη της Ευρώπης και άρχισε να χρησιμοποιείται σε χώρους της χορευτικής σκηνής, γνωστής ως «ρέιβ», «άσιντ χάουζ» ή «τέκνο». Μία δεκαετία αργότερα, η χορευτική μουσική και η έκσταση διαδόθηκαν σε ολόκληρη την ΕΕ

με την ταχύτητα και την ένταση που θα περίμενε κανείς στην ψηφιακή εποχή [1].

Η διάδοση της ψυχαγωγικής χρήσης ναρκωτικών, και των συνθετικών ναρκωτικών ειδικότερα, έχει εντείνει διεθνώς τις ανησυχίες για την ανεύρεση και τη χάραξη κατάλληλων πολιτικών αντιμετώπισης.

Ορισμός

Ως ψυχαγωγική χρήση ναρκωτικών στο πλαίσιο αυτό νοείται η χρήση ψυχοδραστικών ουσιών για «διασκέδαση» σε χώρους νυχτερινής ψυχαγωγίας.

Βασικά ζητήματα πολιτικής με μια ματιά

1. Η χρήση ναρκωτικών στα άτομα που συχνάζουν σε χώρους νυχτερινής ψυχαγωγίας είναι πολύ υψηλότερη από ό,τι στον γενικό πληθυσμό και παρατηρείται περισσότερο στους σχετικά εύπορους νέους των αστικών κέντρων που βγαίνουν συχνά έξω, ενώ υπάρχει μια βασική σύνδεση μεταξύ ναρκωτικών και αλκοόλ.
2. Η χρήση ναρκωτικών σε χώρους νυχτερινής ψυχαγωγίας συνδέεται στενά με τον καταναλωτικό τρόπο ζωής των νέων και αυτό το έχουν εκμεταλλευτεί οι βιομηχανίες της μουσικής, της ψυχαγωγίας, των οινοπνευματωδών ποτών και άλλες βιομηχανίες που απευθύνονται στους νέους.
3. Παρά την έμφαση που έχει δοθεί από τα μέσα ενημέρωσης στους θανάτους από χρήση έκστασης, το μεγαλύτερο ζήτημα που αφορά τη δημόσια υγεία είναι η πιθανότητα πρόκλησης μακροχρόνιας θλάβης από την τακτική χρήση διεγερτικών τύπου αμφεταμινών, όπως το MDMA, ή τη χρήση τους σε κατάσταση έντονης μέθης από αλκοόλ.
4. Οι τρόποι αντιμετώπισης που στοχεύουν στα άτομα που διατρέχουν κίνδυνο σε χώρους νυχτερινής ψυχαγωγίας πρέπει να βασίζονται στον βέλτιστο τρόπο διαχείρισης του κινδύνου των ψυχαγωγικών ναρκωτικών με την παροχή πληροφοριών, ιδίως σχετικά με τους αφανείς μακροπρόθεσμους κινδύνους.
5. Ο καίριος ρόλος απλών βασικών κανόνων στη διοργάνωση χορευτικών εκδηλώσεων αναγνωρίζεται ολοένα περισσότερο ως ο βέλτιστος τρόπος πρόληψης άμεσων βλαβερών συνεπειών.
6. Οι ενέργειες που υλοποιούνται σε κοινοτικό επίπεδο για την πρόληψη της χρήσης ψυχαγωγικών ναρκωτικών αποκτούν μεγαλύτερη δυναμική, ενώ το ΕΚΠΝΤ συνεργάζεται με τα κράτη μέλη για τη συγκέντρωση πληροφοριών σχετικά με το εύρος και τους τρόπους αντιμετώπισης του προβλήματος.

«Η ψυχαγωγική χρήση ναρκωτικών, ιδίως συνθετικών, γίνεται ολοένα συχνότερη. Μάλιστα, εκείνοι που τα χρησιμοποιούν δεν ανήκουν κυρίως στα περιθωριοποιημένα ή στερούμενα κοινωνικών επαφών άτομα αλλά στους νέους, καλλιεργημένους, εργαζόμενους και σχετικά εύπορους. Τέτοιες τάσεις φαίνεται να εδραιώνονται ταχέως σε ολόκληρη την ΕΕ.»

MIKE TRACE, ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΚΠΝΤ

Ψυχαγωγική χρήση ναρκωτικών — Επισκόπηση

1. Συσχέτιση με την ευημερία και τη νυχτερινή ψυχαγωγία

Αν και το ποσοστό ψυχαγωγικής χρήσης ναρκωτικών στον γενικό πληθυσμό είναι χαμηλό, η χρήση στα άτομα που συχνάζουν σε χώρους νυχτερινής ψυχαγωγίας είναι πολύ υψηλότερη. Ωστόσο, οι τάσεις ποικίλλουν σημαντικά σε ολόκληρη την ΕΕ. Για παράδειγμα, η χρήση «έκστασης» τουλάχιστον μία φορά σε όλη τη ζωή στον γενικό πληθυσμό νέων ενηλίκων (15–34) κυμαίνεται από κάτω του 1 % στην Ελλάδα έως 12 % στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η υψηλότερη χρήση παρατηρείται στους άνδρες ηλικίας 20 έως 30 ετών.

Έρευνες που πραγματοποιήθηκαν σε χώρους νυχτερινής ψυχαγωγίας έδειξαν επικράτηση της χρήσης έκστασης τουλάχιστον μία φορά σε όλη τη ζωή σε υψηλά ποσοστά έως και 22 % στην Αθήνα και 85 % στο Λονδίνο (βλέπε γράφημα 1).

Με χονδρικούς υπολογισμούς, 3 έως 3,5 εκατ. ενήλικες στην ΕΕ έχουν δοκιμάσει έκσταση τουλάχιστον μία φορά [2] [3]. Από αυτούς, 4–500 000 έχουν χρησιμοποιήσει για κάποιο χρονικό διάστημα έκσταση μία φορά την εβδομάδα ή και συχνότερα (βλέπε γράφημα 2).

Οι κύριοι λόγοι που επικαλέστηκαν οι χρήστες για τη λήψη «έκστασης» είναι για να απολαύσουν το χορό και για να διασκεδάσουν. Άλλα ψυχαγωγικά ναρκωτικά λαμβάνονται επίσης για την ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και της ενέργειας ή για την αίσθηση νέων εμπειριών [4] [5] [7]. Η βασική σύνδεση μεταξύ ναρκωτικών και αλκοόλ καταδεικνύεται από τα υψηλότερα ποσοστά χρήσης ναρκωτικών στους σχετικά εύπορους νέους που συχνάζουν σε χορευτικά κλαμπ, παμπ και μπαρ και πίνουν πολύ αλκοόλ. Το αλκοόλ εξακολουθεί να αποτελεί την πιο συχνά και ευρύτερα χρησιμοποιούμενη ψυχοδραστική ουσία για ψυχαγωγικούς σκοπούς.

Στους χώρους για χορό, τα διεγερτικά ναρκωτικά όπως η έκσταση (που συνήθως περιέχει MDMA), η κοκαΐνη και οι αμφεταμίνες είναι συνηθισμένα. Χρήση παραισθησιογόνων ναρκωτικών και φυτών και διεγερτικών «πόπερ» (νιτρικό αμύλιο) γίνεται επίσης για «διασκέδαση». Κάνναβη, καταπραυντικά, υπνωτικά και ηρεμιστικά χρησιμοποιούνται ορισμένες φορές σε συνδυασμό με ψυχαγωγικά ναρκωτικά.

Τα ψηφίσματα που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο της ΕΕ στο πλαίσιο της ισπανικής προεδρίας, καθώς και αυτά που εγκρίθηκαν το 2002 από την Επιτροπή Ναρκωτικών των Ηνωμένων Εθνών, έπαιτα από προτροπή ορισμένων κρατών μελών της ΕΕ, έδωσαν την πολιτική ώθηση για την ανάπτυξη δράσεων με στόχο την πρόληψη της ψυχαγωγικής χρήσης ναρκωτικών τόσο σε περιφερειακό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Ωστόσο, τα πειράματα που διεξάγονται ανά χώρα στον τομέα αυτό εξακολουθούν να

είναι περιορισμένα και αποσπασματικά. Η πρόσφατη κοινή ανάλυση της κατάστασης και των γενικών κατευθύνσεων που προκύπτουν από αυτή σε ευρωπαϊκό επίπεδο αποτελεί το πρώτο βήμα. Εάν εξακολουθήσει να υπάρχει η πολιτική βούληση, θα είναι δυνατό να αναπτυχθούν σχετικές νομικές και λειτουργικές διαδικασίες που θα επιτρέπουν τη συνεργασία και τον βιώσιμο συντονισμό ανταλλαγών, αξιολογήσεων και συστηματικής δικτύωσης ορθών πρακτικών, ως ένα αποφασιστικό βήμα για την καθιέρωση κοινών μέσων.

GEORGES ESTIEVENART,
ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΚΠΙΝΤ

2. Είναι θέμα τρόπου ζωής

Έρευνες που πραγματοποιήθηκαν σε ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ δείχνουν σταθερά ότι ως επί το πλείστον η ψυχαγωγική χρήση ναρκωτικών είναι μέρος ενός ισορροπημένου καταναλωτικού τρόπου ζωής και περιορίζεται σε μια συγκεκριμένη φάση της ζωής ενός νέου προτού αναλάβει επαγγελματικές και οικογενειακές ευθύνες.

Ωστόσο, φαίνεται να υπάρχει πάντοτε ένας σκληρός πυρήνας ατόμων που κάνουν έντονη ψυχαγωγική χρήση. Συχνά περιγράφονται ως άτομα που δοκιμάζουν τα όριά τους και επιδεικνύουν μια μορφή σκληρού σωματικού ηδονισμού στο πνεύμα «καλύτερα τρελαμένος παρά θλιμμένος». Μια έρευνα σε νέους που συχνάζουν σε κέντρα νυχτερινής ψυχαγωγίας, η οποία πραγματοποιήθηκε σε εννέα πόλεις της ΕΕ [5] δείχνει ότι περίπου το 14 % των ατόμων που έχουν κάνει κάποια στιγμή χρήση έκστασης είναι πιθανό, για κάποιο διάστημα, να κάνουν χρήση μία φορά την εβδομάδα ή και περισσότερο (βλέπε γράφημα 2). Σε πιο έντονες περιόδους διακοπών, όπου το ζητούμενο είναι η διασκέδαση, μπορεί να υπάρχει η τάση κάποιοι κατά τα άλλα ήπιοι χρήστες

ψυχαγωγικών ναρκωτικών να «εκτραχηλίζονται» [5] [6].

Η ψυχαγωγία και η κατανάλωση οιοιπνεύματος σε κέντρα νυχτερινής διασκέδασης έχουν παραταθεί σημαντικά με τη χρήση διεγερτικών ναρκωτικών που διατηρούν τα άτομα σε πλήρη εγρήγορση. Αυτό έχει δώσει σημαντική ώθηση στις βιομηχανίες της μουσικής, της ψυχαγωγίας και των οιοιπνευματών ποτών. Η τελευταία έχει αναπτύξει ειδικά προϊόντα που απευθύνονται στην αγορά της χορευτικής σκηνής. Άλλες βιομηχανίες έχουν υιοθετήσει τις ίδιες τεχνικές για την πώληση μιας σειράς προϊόντων όπως κινητά τηλέφωνα, αθλητικά υποδήματα, ρούχα και ζελέ για τα μαλλιά. Η ψυχαγωγική χρήση ναρκωτικών συνδέεται στενά με τη μόδα και την εξωτερική εμφάνιση.

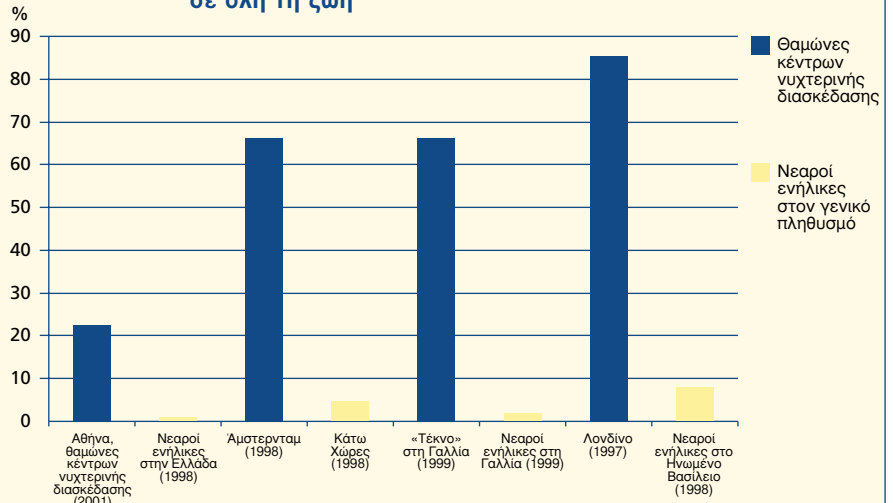
Παράλληλα με απογοητευτικές αναφορές για τις συνέπειες της χρήσης έκστασης υπάρχει αυξανόμενη ανησυχία σχετικά με τη διάδοση της κοκαΐνης σε ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ. Η διαθεσιμότητά της, σε συνδυασμό με τη «χλιδατή» εικόνα της, δείχνουν ότι σε κέντρα νυχτερινής ψυχαγωγίας που είναι της μόδας η κοκαΐνη μπορεί να αντικαθιστά την έκσταση.

3. Όταν παύει να είναι «διασκέδαση»...

Η αντίληψη του κοινού σχετικά με τους κινδύνους που παρουσιάζει η ψυχαγωγική χρήση ναρκωτικών για την υγεία διαμορφώνεται κυρίως από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ενώ οι θάνατοι από τη χρήση έκστασης έχουν βρεθεί στο επίκεντρο της προσοχής. Ωστόσο, από την άποψη της δημόσιας υγείας, η σημαντικότερη ίσως ανησυχία είναι η πιθανότητα πρόκλησης μακροχρόνιων βλαβών συνδεδεμένων με την τακτική ή περιστασιακά έντονη χρήση διεγερτικών τύπου αμφεταμινών.

Δεν υπάρχουν ολοκληρωμένα επιστημονικά στοιχεία σχετικά με τους μακροπρόθεσμους κινδύνους που παρουσιάζει το MDMA.

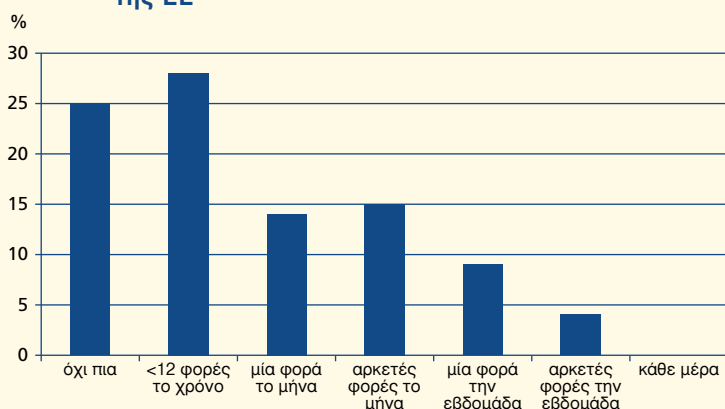
Γράφημα 1 — Επικράτηση της χρήσης «έκστασης» τουλάχιστον μία φορά σε όλη τη ζωή

Σημείωση: Σε στοχοθετημένη έρευνα n=εύρος 100-986.

Για λεπτομερή στοιχεία από τις πηγές βλέπε την ετήσια έκθεση για την κατάσταση των ναρκωτικών στους νέους.

Γράφημα 2 — Συχνότητα χρήσης «έκστασης» στα άτομα που έχουν χρησιμοποιήσει κάποια στιγμή «έκσταση» σε εννέα πόλεις της ΕΕ

Σημείωση: n=897 άτομα που έχουν κάποτε χρησιμοποιήσει «έκσταση» σε εννέα πόλεις της ΕΕ.
Πηγή: Προσαρμογή από Calafat, A., 2001 Sonar/lrefrea Project Risk and Control.

Ωστόσο, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής λαμβάνουν υπόψη το παράδειγμα του καπνίσματος και την αδυναμία να πλήξουν τα ισχυρά συμφέροντα της βιομηχανίας καπνού με επιχειρήματα τους μακροπρόθεσμους κινδύνους του τσιγάρου.

Στους πιο άμεσους κινδύνους από την ψυχαγωγική χρήση ναρκωτικών περιλαμβάνονται η αφυδάτωση λόγω παρατεταμένου χορού σε ανεπαρκώς αεριζόμενες αίθουσες, τα τροχαία και άλλα ατυχήματα, οι κίνδυνοι για την υγεία από δισκία που λαμβάνονται και πωλούνται ως έκσταση (αλλά περιέχουν άλλες ψυχοδραστικές ουσίες) και η υπερβολική κατανάλωση οινοπνεύματος.

Ένα μικρό και γενικά απρόβλεπτο ποσοστό ατόμων είναι ιδιαίτερα ευαίσθητο σε αιφνίδια σοβαρά προβλήματα υγείας από συνήθη δόση ψυχοδραστικού ναρκωτικού. Τα κοινωνικοψυχολογικά προβλήματα συνδέονται ειδικότερα με τη χρήση παραισθησιογόνων ναρκωτικών χωρίς προηγούμενη ενημέρωση, με την τακτική ή βαριά χρήση ψυχοδραστικών ναρκωτικών και με την ευαισθησία του ατόμου.

4. Η αξιοπιστία αποτελεί προϋπόθεση για τη μείωση του κινδύνου

Οι τρόποι αντιμετώπισης της ψυχαγωγικής χρήσης ναρκωτικών σε κέντρα νυχτερινής ψυχαγωγίας βασίζονται γενικά στην πληροφόρηση και στοχεύουν στο να γίνει κατανοητός ο βέλτιστος τρόπος διαχείρισης των κινδύνων. Στην πράξη, τα μηνύματα που απλώς προτρέπουν να «Μην κάνετε χρήση ναρκωτικών» δεν θα γίνονταν αποδεκτά από τα άτομα που διατρέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο.

Μεταξύ των στρατηγικών παρέμβασης που έχουν υιοθετηθεί στην ΕΕ, αυτή που προτιμάται περισσότερο είναι η διανομή ενημερωτικού υλικού σχετικά με τα ναρκωτικά και τα συνδεδεμένα με αυτά ζητήματα υγείας, νομικού πλαισίου και συναισθηματικών προβλημάτων. Ωστόσο, η διανομή πληροφοριών χωρίς τον προσδιορισμό ομάδων στόχων μπορεί να δώσει την εντύπωση ότι η χρήση ναρκωτικών είναι συνθηθέστερη απ' ό,τι

πράγματι είναι, ενώ υπάρχουν λίγα στοιχεία σχετικά με τις συνέπειες της χρήσης τέτοιων ατόμων και συχνά χωρίς εστίαση μεθόδων. Οι πληροφορίες παρέχονται ορισμένες φορές με εξατομικευμένες παρεμβάσεις σε ντισκοτέκ ή ρέιβ πάρτι, συμπεριλαμβανομένων και προσεγγίσεων από συνομηλικούς. Τέτοιες παρεμβάσεις συνήθως έχουν ευνοϊκή υποδοχή, διότι η ομάδα στόχος θεωρεί τους παροχείς πληροφοριών καλά ενημερωμένους και κοινωνικά αποδεκτούς.

Η χημική ανάλυση των χαπιών που κυκλοφορούν σε εκδηλώσεις ενδιαφέρει τόσο τους πιθανούς όσο και τους ενεργούς καταναλωτές που επιθυμούν να μάθουν περισσότερα σχετικά με το περιεχόμενο των ναρκωτικών που σκοπεύουν να χρησιμοποιήσουν. Επίσης δίνει στους πελάτες και στους επαγγελματίες του κλάδου την ευκαιρία για έντονη συζήτηση. Βλέπε την ιστοθεση http://www.emcdda.org/multimedia/project_reports/responses/pill_testing_report.pdf [2].

5. Δημιουργία ενός ασφαλέστερου περιβάλλοντος νυχτερινής ψυχαγωγίας

Τελευταία, η παροχή απλών βασικών κανόνων ασφαλείας σε χώρους διοργάνωσης πάρτι αναγνωρίζεται ολοένα και περισσότερο ως ο πιο άμεσος τρόπος πρόληψης των βλαβερών συνεπειών των ναρκωτικών. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι κανόνες αυτοί διατίθενται με τη μορφή επίσημων οδηγιών για «πιο ασφαλή χορό» που παρέχονται στο Διαδίκτυο. Στόχος είναι να ελαχιστοποιηθούν οι συχνότεροι κίνδυνοι για την υγεία με τη διάθεση κρούου νερού και χώρων «κατευνασμού». Οι οδηγίες συνιστούν την εκπαίδευση του προσωπικού στην παροχή πρώτων βοηθειών, στην παρακολούθηση της χρήσης ναρκωτικών και στον έγκαιρο εντοπισμό προβλημάτων, καθώς και τη διευκόλυνση του έργου ομάδων εκτός δομών.

Παρόμοιες οδηγίες υπάρχουν σε αρκετές χώρες της ΕΕ, όμως η εφαρμογή τους από τους ιδιοκτήτες νυχτερινών κέντρων και τις τοπικές αρχές δεν είναι ακόμα ιδιαίτερα

συστηματική. Ωστόσο, λαμβάνονται σήμερα πρωτοβουλίες για τη χάραξη εναρμονισμένων κατευθυντήριων γραμμών για ασφαλή διασκέδαση σε νυχτερινά κέντρα σε ολόκληρη την ΕΕ. Σε ορισμένες χώρες της ΕΕ έχουν ήδη αναπτυχθεί πρωτόκολλα μεταξύ ομάδων πρόληψης και διαχειριστών νυχτερινών κέντρων. Οι αρμόδιοι για τη χάραξη πολιτικής έχουν τα μέσα να επιβάλουν την εφαρμογή τέτοιων κατευθυντήριων γραμμών στη βιομηχανία ψυχαγωγίας, όπως δείχνει η σχετική θετική εμπειρία στην Ιταλία.

Τα ναρκωτικά και τα τροχαία ατυχήματα αποτελούν ένα άλλο ζήτημα σοβαρής ανησυχίας. Σε περιοχές όπου υπάρχουν πολλοί συγκεντρωμένοι χώροι χορευτικής ψυχαγωγίας, αυτό έχει οδηγήσει στη λήψη μέτρων όπως η προσφορά δημόσιας συγκοινωνίας από και προς τους χώρους διοργάνωσης τέτοιων εκδηλώσεων.

6. Δράση σε επίπεδο ΕΕ

Το 2002, σε ψήφισμα του Συμβουλίου και των εκπροσώπων των κρατών μελών σχετικά με την πρόληψη της χρήσης ναρκωτικών για ψυχαγωγία [8] συνοψίζονται τα ανωτέρω σημεία και τα κράτη μέλη καλούνται:

- να λάβουν υπόψη τους τη σημασία αμφίδρομων και κατάλληλα εστιασμένων εκστρατειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης που απευθύνονται στο ευρύτερο κοινό και ιδίως στη νεολαία
- να παρέχουν εύκολη πρόσβαση στην πληροφόρηση, για παράδειγμα μέσω του Διαδικτύου
- να προωθούν εναλλακτικές δραστηριότητες απασχόλησης για τον ελεύθερο χρόνο
- να μειώσουν τους κινδύνους της ψυχαγωγικής χρήσης ναρκωτικών
- να προωθήσουν τη συμμετοχή της οικογένειας και της κοινωνίας γενικότερα στην πρόληψη αυτού του τύπου χρήσης ναρκωτικών, ιδίως μέσω οργανώσεων των νέων
- να προωθήσουν προγράμματα πρόληψης και στρατηγικές επικοινωνίας με βάση τις ιδιαίτερες ανάγκες διαφορετικών ομάδων στόχων
- να συνεχίσουν τις προσπάθειες που αποσκοπούν στη μείωση της προσφοράς και της προβολής ουσιών που προκαλούν εθισμό στους νέους, μειώνοντας με τον τρόπο αυτό τη ζήτηση.

Το ΕΚΠΝΤ θα συνεχίσει την ανταλλαγή πληροφοριών με τα κράτη μέλη σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους χρησιμοποιούνται τα ψυχαγωγικά ναρκωτικά, αλλά και σχετικά με τα πρότυπα χρήσης και τους τρόπους αντιμετώπισης. Υπάρχει επίσης μία κοινή δράση για τα νέα συνθετικά ναρκωτικά, στην οποία το ΕΚΠΝΤ διαδραματίζει κεντρικό ρόλο. Το σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα ναρκωτικά (2000–2004) στοχεύει στη «σημαντική μείωση, σε διάστημα πέντε ετών, της επικράτησης της χρήσης ναρκωτικών, καθώς και της μύησης νέων χρηστών, ειδικότερα νέων χρηστών ηλικίας κάτω των 18 ετών».

Συμπεράσματα

Ψυχαγωγική χρήση ναρκωτικών — Ζητήματα πολιτικής

Το παρόν ενημερωτικό δελτίο για θέματα πολιτικής παρουσιάζει περιληπτικά την κατάσταση της ψυχαγωγικής χρήσης ναρκωτικών στην ΕΕ και τα τρέχοντα ζητήματα πολιτικής και υποδεικνύει πρόσθετες πηγές για όσους επιθυμούν εκτενέστερη πληροφόρηση. Τα ακόλουθα ζητήματα έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τους αρμοδίους χάραξης πολιτικής.

1. Το σχετικά υψηλό επίπεδο χρήσης ναρκωτικών σε χώρους ψυχαγωγίας απαιτεί στοχοθετημένους και συγκεκριμένους τρόπους αντιμετώπισης. Αυτό με τη σειρά του απαιτεί στοχοθετημένη έρευνα των προτύπων και περιβαλλόντων χρήσης, της αντίληψης των κινδύνων και των τρόπων αντιμετώπισης.
2. Οι βιομηχανίες ψυχαγωγίας και οινοπνευματωδών ποτών πρέπει να παρακολουθούνται και να συμμετέχουν στη λήψη μέτρων για τη μείωση της προσφοράς και της προώθησης επιβλαβών ψυχοδραστικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένου του αλκοόλ, αλλά και της ζήτησής τους από τους νέους.
3. Οι συνέπειες και οι κίνδυνοι της ψυχαγωγικής χρήσης ναρκωτικών πρέπει να αξιολογηθούν επιστημονικά. Πρέπει να εξερευνηθούν κατάλληλοι τρόποι αντιμετώπισης από τους τομείς της κοινωνικής πρόνοιας και της υγείας. Χρειάζεται να μάθουμε περισσότερα σχετικά με τους μακροπρόθεσμους κινδύνους της χρήσης ναρκωτικών.
4. Για να περιοριστούν οι κίνδυνοι για την προσωπική και δημόσια υγεία, η εφαρμογή ρεαλιστικών τρόπων αντιμετώπισης σε χώρους νυχτερινής ψυχαγωγίας πρέπει να επικεντρώνεται στην παροχή εξατομικευμένης και ισορροπημένης ενημέρωσης βάσει στοιχείων, ιδίως σχετικά με την πιθανότητα πρόκλησης μακροπρόθεσμων βλαβών για την υγεία. Οι προσπάθειες ελέγχου της διάθεσης ναρκωτικών δεν αποτελούν επαρκή τρόπο αντιμετώπισης για τη μείωση του κινδύνου.
5. Η ασφάλεια στους χώρους ψυχαγωγίας αποτελεί ένα ζήτημα που απασχολεί τόσο τη νομοθεσία όσο και την οργάνωση των χώρων ψυχαγωγίας. Οι οδηγίες για ασφαλή διασκέδαση σε κλαμπ αποτελούν το πιο ελπιδοφόρο και πολιτικά εφικτό μέτρο για τη μείωση των σοβαρών κινδύνων.
6. Η ΕΕ και τα επιμέρους κράτη μέλη πρέπει να εξακολουθήσουν να έχουν υψηλό βαθμό συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών, με στενή συμμετοχή του ΕΚΠΝΤ, ώστε να διατηρηθεί σαφής εστίαση σε αυτό το σημαντικό ζήτημα και να εξερευνηθούν ρεαλιστικές και αποτελεσματικές λύσεις.

Βασικές πηγές

[1] **Shapiro, Harry** (1999), *Waiting for the man: the story of drugs and popular music*, Helter Skelter Publishing, Λονδίνο.

[2] **ΕΚΠΝΤ**, Ετήσιες εκθέσεις 2001 και 2002.

[3] **Ramsay, M., κ.ά.** (2001), «Drug misuse declared in 2000: results from the British crime survey research study», *Home Office Research Study*, Vol. 224, Development and Statistics Directorate.

[4] **Calafat, A., κ.ά.** (1999), *Night life in Europe and recreational drug use*, Sonar 98 Irefrea, Ισπανία.

[5] **Calafat, A., κ.ά.** (2001), *Risk and control in the recreational drug culture*, Sonar Project Irefrea, Ισπανία.

[6] **Bellis, M., κ.ά.** (2000), «Ibiza uncovered: changes in substance use and sexual behaviour amongst young people visiting an international nightlife resort», *International Journal of Drug Policy*, Vol. 11, σσ. 235–244.

[7] **Solowij, N., Hall, W. και Lee, N.** (1992), «Recreational MDMA use in Sydney: a profile of 'ecstasy' users and their experiences with the drug», *British Journal of Addiction*, Vol. 87, σσ. 116–117.

[8] **Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης**, Codogue 36, 7971/02, BXL, 15 Απριλίου 2002.

Πληροφορίες στο Διαδίκτυο

www.clubhealth.org.uk
(οδηγίες για ασφαλή διασκέδαση σε κλαμπ)
www.drug-prevention.de
www.drugcom.de
www.eve-rave.de
www.sindrogas.es
www.clubscene.ie
www.checkyourdrugs.at
[www.emcdda.org/multimedia/
project_report/responses/
pilltesting_report.pdf](http://www.emcdda.org/multimedia/project_report/responses/pilltesting_report.pdf)

Τα ναρκωτικά στο προσκήνιο είναι μια σειρά δελτίων για θέματα πολιτικής που εκδίδονται από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ), με έδρα τη Λισσαβόνα. Τα δελτία δημοσιεύονται έξι φορές ετησίως στις έντεκα επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στη νορβηγική γλώσσα. Γλώσσα πρωτοτύπου: αγγλικά. Μπορούν επίσης να μεταφραστούν από την ιστοθέρση του ΕΚΠΝΤ στη διεύθυνση <http://www.emcdda.org>. Επιτρέπεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε μέρους με αναφορά της πηγής. Για δωρεάν συνδρομές απευθυνθείτε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στη διεύθυνση info@emcdda.org. Δηλώστε τα στοιχεία σας στην αρχική σελίδα του ΕΚΠΝΤ για να ενημερώνεστε σχετικά με νέα έγγραφα.

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΤΗΣ: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
© Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας, 2002

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Georges Estievenart

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: Joëlle Vanderauwera, John Wright

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ: Deborah Olszewski, Gregor Burkhardt

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ: Margareta Nilson, Alain Wallon

ΓΡΑΦΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: Dutton Merrifield, Ηνωμένο Βασίλειο

Printed in Italy